

Si no, no ens entendrem

U sar —especialment, escriure— dues vegades consecutives la mateixa paraula, sempre inspira una certa repugnància. Tanmateix, aquestes coincidències, si bé no freqüents; tampoc no són insòlites del tot, especialment en frases el·líptiques, és a dir, que contenen elements sobreentesos: *Li van fer fer el ridícul, El discurs de l'alcalde de Valls i el del del Vendrell. I és sens dubte a causa d'aquesta repugnància que hom té tendència; tal com hem pogut observar sovint, a escriure aglutinadament el conjunt *si no*; és a dir, a transformar-lo indegudament en la conjunció adversativa *sinó*, davant la negació *no*. En un mateix escrit, expressant la mateixa idea, observem que hom escriu *si no* —tal com cal— en les proposicions afirmatives i *sinó* en les negatives, amb què hom evita la coincidència *no no*. El procediment, és clar, no és pas lícit i, d'altra banda, és innecessari, car, a part del que ja ham dit sobre aquesta mena de coincidències, en aquest concret, tal com veurem, cal inscriure una coma després del primer *no*, amb què la coincidència de les dues partícules negatives és encara menys detonant, si és que hom la hi podia trobar.*

El conjunt *si no* a què ens hem referit —i no pas per primer cop!— és format per la conjunció condicional *si* i l'adverbi de negació *no*. En construccions no el·líptiques és molt fàcil de distingir de la conjunció adversativa *sinó* perquè en podem suprimir el segon element, la negació *no* —cosa que, és clar, comporta un canvi de sentit. Comparem *Si no vens m'enfadaré* i *Si vens m'enfadaré*. És en construccions el·líptiques, en què la negació

no és suprimible, que cal analitzar la frase més detingudament a fi de no confondre aquest conjunt amb la conjunció *sinó*. Efectivament, en la construcció *Repasseu bé les proves; si no, hi haurà moltes errades*, el conjunt *si no* constitueix la reducció de *si no les repasseu bé*. I és molt normal que, en aquests casos, l'oració següent sigui negativa: *Ho vull comprovar personalment; si no, no en responc*. Cal observar, en primer lloc, l'especial puntuació d'aquestes construccions, a què ja ens hem referit, i en segon lloc, que el conjunt *si no* hi equival a *altrament*. Això ens duu a formular la norma següent: sempre que aquesta expressió —que dubtem a escriure *si no o sinó*— és reemplaçable per *altrament*, és que cal escriure *si no*.

D'altra banda, la conjunció adversativa *sinó* rarament precedeix la negació *no*, perquè aquesta conjunció s'usa normalment en correlació amb frases negatives: *No era un tenor sinó un contratenor, No solament li vaig dur el llibre sinó el calendari*. Aquí, però, ja no podem formular una norma absoluta. Efectivament, pensant-hi una mica, podem obtenir unes construccions amb la conjunció *sinó* precedint immediatament el terme negatiu *no*: *No va procurar fer un paper brillant sinó no equivocar-se gens, Heu d'intentar no solament anar-hi sinó no passar-hi desapercebuts*. La diferència entre aquestes construccions —una mica rebuscades— i aquelles en què trobem ...*si no, no...* és, creiem, ben evident per a tothom.